

Laenukäenduse tingimused

Kehtivad alates 15.04.2023

1. Üldtingimused	<p>1.1. Teenusetingimused on kehtestatud ettevõtluse toetamise ja laenude riikliku tagamise seaduse alusel.</p> <p>1.2. Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutuse (endise ärinimega Sihtasutus KredEx, edaspidi sihtasutus) laenukäendusega on võimalik tagada ettevõtja¹ kohustusi, mis tulenevad laenu-, liisingu- ja garantiilepingust.</p> <p>1.3. Tingimustele vastava laenukäenduse saamiseks pank või liisinguandja:</p> <ul style="list-style-type: none">- esitab sihtasutuse kodulehel asuva taotluse või- annab käenduse volituse alusel, mille on pangale või liisinguandjale andnud sihtasutus. Sel juhul tagab pank või liisinguandja, et taotleja vastavus alltoodud tingimustele on dokumentaalselt tõendatav. <p>1.4. Teenuse kasutamiseks võib kaasneda riigiabi või vähese tähtsusega abi (VTA). VTA andmisel juhendatakse Euroopa Komisjoni määruses nr 1407/2013 sätestatud tingimustest² ja vastavast VTA abikavast. Riigiabi andmisel lähtutakse riigiabi reguleerivatest õigusaktidest.</p> <p>1.5. Sihtasutus võib käenduse andmisest keelduda, kui laenusaaaja või käendatav kohustus ei vasta siinsetele tingimustele või kui sihtasutuse hinnangul on käenduse andmisega seotud risk liiga suur.</p>
2. Tingimused laenusaaajale	<p>2.1. Laenusaaaja on kandnud Eesti Vabariigi äriregistrisse ja ta on äriregistrile esitanud nõutud andmed.</p> <p>2.2. Laenusaaaja on krediitvõimeline.</p> <p>2.3. Laenusaaaja omakapital vastab äriseadustikus sätestatud nõuetele (sihtasutus võib teha erandi juhul, kui laenusaaaja registreerimisest on möödunud vähem kui kolm aastat).</p> <p>2.4. Laenusaaajal puuduvad tähtaega ületavad võlad krediitiasutustele ja riiklike maksude võlad või on need käenduse taotlemise seisuga tasutud või ajatatud.</p>
3. Soovituslikud nõuded laenusaaaja finantsnäitajatele	<p>3.1. Laenuteeninduse kattekordaja (DSCR) on pärast laenu väljastamist konservatiivsel hinnangul vähemalt 1,2.</p> <p>3.2. Lühiajaliste kohustuste kattekordaja (ingl <i>current ratio</i>) on vähemalt 1,1.</p> <p>3.3. Omakapitali osakaal bilansimahus on pärast võetavaid kohustusi vähemalt 20%.</p>

¹ Ettevõtja on äriseadustiku alusel äriühing (täisühing, usaldusühing, osahing, aktsiaselts või tulundusühistu) või füüsiline isik, kes pakub oma nimel tasu eest kaupu või teenuseid ning kelle jaoks on kaupade müük või teenuste osutamine püsiv tegevus. Ettevõtjale teenusetingimustes kehtestatud tingimused kehtivad laenuaotleja ja konsolideeritud temaga seotud ettevõtjate kohta. Seotud ettevõtjate kindlaksmääramisel lähtuvad pank ja liisinguandja oma sellekohasest sisenormistikust.

² VTA määruse artikli 4 lõike 1 alusel on käenduse vormis VTA suuruseks abi brutotoetusekvivalent, mis on võimalik täpselt välja arvutada, ilma et oleks vaja teha riskihinnang (läbipaistev abi). Abi brutotoetusekvivalent (ehk VTA summa) kantakse antud VTA-na riigiabi ja vähese tähtsusega abi registrisse.

4. Käenduse ulatus	<p>4.1. Kui sihtasutuse krediidirisk³ on kuni 5 miljonit eurot, siis on käenduse ulatus kuni 80% tagatavast laenust, liisingust või pangagarantiist, ehitussektori ettevõtjate puhul kuni 60%. Käenduse ulatus liisingust tuleneva kohustuse suhtes arvutatakse käibemaksuta summast.</p> <p>4.2. Kui sihtasutuse krediidirisk on 5–10 miljonit eurot, siis on käenduse ulatus kuni 50% tagatavast kohustusest. Kui sihtasutus saab kasutada edasikindlustust, siis on käenduse ulatus kuni 70% tagatavast kohustusest, ehitussektori ettevõtjate puhul kuni 60%.</p> <p>4.3. Kui sihtasutuse krediidirisk on üle 10 miljoni euro, siis on käenduse ulatus kuni 60% tagatavast kohustusest.</p> <p>4.4. Väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate⁴ puhul on sihtasutuse suurim võimalik krediidirisk 10 miljonit eurot ettevõtja kohta. Kui sihtasutus saab kasutada edasikindlustust, siis on suurim võimalik krediidirisk 25 miljonit eurot väikese või keskmise suurusega ettevõtja kohta.</p> <p>4.5. Üle 5 miljoni euro suuruse krediidiriski puhul peavad olema täidetud järgmised lisatingimused:</p> <p>4.5.1. rahastataval projektil on üks järgmistest eesmärkidest:</p> <ul style="list-style-type: none"> - suurendada ekspordipotentsiaali, - suurendada energia- ja materjali kasutamise tõhusust, - võtta kasutusele taastuvenergia, - automatiseerida tegevust; <p>4.5.2. rahastatav investeering vastab jätkusuutliku investeeringu põhimõtetele⁵.</p> <p>4.6. Suurettevõtjaga⁶ seotud suurim krediidirisk sihtasutuse jaoks on vähese tähtsusega abi raames kuni 1,5 miljonit eurot. Sellest suurema krediidiriski võtmiseks suurettevõtjaga seoses on tarvilik eraldi riigiabiluba.</p> <p>4.7. Käendussumma väheneb proportsionaalselt laenu- või liisingusumma vähenemisega.</p>	
5. Käendatavad kohustused	<p>5.1. Laen ja laenulimiit.</p> <p>5.2. Pangagarantii ja pangagarantii limiit, sealhulgas akreditiiv.</p> <p>5.3. Liising.</p> <p>5.4. Sihtasutus käendab ainult uut kohustust. Kohustuse refinantseerimine sellise kohustusega, mida käendab sihtasutus, tuleb sihtasutusega enne kooskõlastada.</p>	
6. Käendustasu	<p>6.1. Investeeringulaen, liising, käibelaen, arvelduskrediit, korduvkasutusega laenulimiit, pangagarantii</p>	<p>6.2. Pangagarantii limiit</p>
	<p>0,8...3,8% käenduse jäägilt aastas vastavalt projekti riskisusele.</p>	<p>0,5...3,8% käenduse jäägilt aastas vastavalt projekti riskisusele.</p>
7. Lepingutasu	<p>7.1. Käenduse andmise otsustab ja käenduslepingu koostab pank</p> <ul style="list-style-type: none"> – 0,5% käendussummalt lepingu sõlmimisel, vähemalt 30 eurot. 	<p>7.2. Käenduse andmise otsustab ja käenduslepingu koostab sihtasutus</p> <ul style="list-style-type: none"> – Kuni 520 000 euro suuruse käenduse puhul 0,5% käendussummalt lepingu sõlmimisel, vähemalt 30 eurot. – Suurema kui 520 000 euro suuruse käenduse puhul 1% käendussummalt lepingu sõlmimisel.

³ Krediidirisk ettevõtja kohta koosneb sihtasutuse kohustustest, mis on seotud taotluse esitanud ettevõtjaga ja temaga seotud ettevõtja(te) rühmaga. Sealjuures ei summeerita valitsuse või ministri poolt kinnitatud erimeetmetest tulenevaid käendusi ja laene.

⁴ Komisjoni 17. juuni 2014. a määruse (EL) nr 651/2014 lisa 1 alusel on väike ja keskmise suurusega ettevõtja selline ettevõtja, millel on alla 250 töötaja ning mille aastakäive on kuni 50 miljonit eurot ja/või bilansimaht ei ületa 43 miljonit eurot.

⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/2088 artikli 2 punkt 17: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A02019R2088-20200712>.

⁶ Suurettevõtja on ettevõtja, kes ei ole väike ja keskmise suurusega ettevõtja.

	8.1. Käänduse muudatuse otsustab ja käenduslepingu lisa koostab pank	8.2. Käänduse muudatuse otsustab ja käenduslepingu lisa koostab sihtasutus
8. Lepingu muutmise tasu	<ul style="list-style-type: none"> – 0,2% käänduse jäägilt, vähemalt 30 eurot, kui lepingu muutmise põhjus on käänduse ja sellega tagatud kohustuse suurendamine. – Teistel juhtudel puudub. 	<ul style="list-style-type: none"> – 0,2% käänduse jäägilt, vähemalt 30 eurot. – Lepingu riski mittesuurendavate tehniliste tingimuste⁷ või majanduslikku sisu mitteomavate või väheoluliste tingimuste muudatuste puhul arvutatakse lepingu muutmise tasu järgmiselt: käänduse summa või jääk suurusega * kuni 50 000 eurot: lepingu muutmise tavatasu; * üle 50 000 euro: 100 eurot + 0,002% käänduse summalt või jäägilt.
9. Lepingu ennetähtaegse lõpetamise tasu	1% käänduse jäägilt, vähemalt 30 eurot. Tasu võetakse juhul, kui käendatud kohustus jääb edasi kehtima ka pärast sihtasutuse käenduslepingu lõppemist.	
10. Tasude arvestamine	Arvelduskrediidi, korduvkasutusega laenulimiidi ja pangagarantii limiidi puhul arvestatakse tasud limiidi käändusega tagatud osalt.	
11. Käendust ei väljastata järgmistele tegevustele ja ettevõtjatele:	11.1. põllumajandustoodete esmatootmine, kalandus ja vesiviljelus ning metsamajandus; 11.2. tubaka (ning sellega seotud toodete) valmistamine, töötlemine ja turustamine; 11.3. maanteekaubavedudel kasutatavate transpordivahendite ja seadmete soetamine; 11.4. sõidukite ja liikurmasinate soetamine juhul, kui käendus väljastatakse volikirja alusel sihtasutuse nimel; 11.5. jae- ja hulgikaubandusettevõtjate käibevahendite rahastamine; 11.6. finants- ja kindlustustegevusega tegelevad ettevõtjad; 11.7. kinnisvaraarendusprojektid müügi ja väljarentimise eesmärgil. Kui kinnisvara arendatakse oma, sealhulgas tütar- ja sidusettevõtete kinnisvaraarendusega mitteseotud tegevuse tarbeks, on lubatud rentida osa pindu välja tingimusel, et rendilaekumised, välja arvatud tütar- ja sidusettevõtetele, ei ületa 30% laenutaotleja aastakäibest; 11.8. ekspordiga seotud tegevus, mis on otseselt seotud eksporditavate koguste, jaotusvõrgu loomise ja toimimise või muude ekspordimisest tulenevate jooksvate kuludega, juhul kui käänduse väljastamisega antakse vähese tähtsusega abi; 11.9. seadusest tulenevate maksude tasumisega seotud garantiid; 11.10. tuumajõujaamade tegevuse lõpetamine või nende rajamine; 11.11. investeeringud, et vähendada kasvuhoonegaaside heitkoguseid, mis tekivad direktiivi 2003/87/EÜ8 lisa 1 loetletud tegevusaladel; 11.12. investeeringud lennujaamataristusse, välja arvatud juhul, kui need on seotud keskkonnakaitsega või kui nendega kaasnevad investeeringud, mis on vajalikud lennujaamataristu ebasoodsa keskkonnamõju leevendamiseks või vähendamiseks; 11.13. hasartmänguvaldkonnas tegutsev ettevõtja; 11.14. rahastamise eesmärk on kasutada importtoodete asemel kodumaiseid tooteid;	

⁷ Tehnilised tingimused on need, mille muutmine ei muuda tingimuse sisu ega selle eesmärgi täitmist. Vastava muudatuse vajadus võib tekkida väga erinevatel põhjustel alates trükiveast kuni selliste õiguslike nüanssideni, mis ei olnud otsuse tegemise ajaks selgunud või mida ei jõutud täpsustada. Majanduslikku sisu mitteomavate või väheoluliste muudatustega on tegu juhtudel, kui vabastatakse tagatispaketist väheväärtuslik või väärtusetu tagatisvara.

⁸ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:32003L0087&from=EN>.

	11.15. valdkonnad, mis on seotud pornograafiaga, andmete ebaseadusliku allalaadimisega ja ebaseadusliku ligipääsu võimaldamisega andmevõrkudele; 11.16. teadus- ja arendustegevus tervishoiu valdkonnas eesmärgiga teaduslikul või ravieesmärgil kloonida inimesi või arendada geneetiliselt muundatud organisme.
--	--

12. Kui pank annab käenduse volituse alusel sihtasutuse nimel ja muudab käenduslepingut, on pank kohustatud kontrollima ettevõtja vähese tähtsusega abi vaba jääki riigiabiregistrist⁹. Pank võib käenduse väljastada mahus, mis ei ületa riigiabi reeglites sätestatud piirmäärasid. Väljavõtte vähese tähtsusega abi vaba jäägi kohta tuleb säilitada koos teiste laenukäenduse tingimuste täitmist tõendavate dokumentidega.

⁹ Vähese tähtsusega abi info ja riigiabiregister asuvad aadressil <http://www.fin.ec/riigiabi>.

Lisa 1. Laenukäenduse tingimuste erandid, mis kehtivad Euroopa Komisjoni 23. märtsi 2022. aasta teatise „Riigiabi meetmete ajutine kriisiraamistik majanduse toetamiseks pärast Venemaa kallaletungi Ukrainale“ (riigiabi ajutine kriisiraamistik) alusel kuni 31.12.2023

1. Kui ettevõtja tegevust on negatiivselt mõjutanud Venemaa kallaletung Ukrainale või Euroopa Liidu või selle rahvusvaheliste partnerite kehtestatud sanktsioonid ja majanduslikud vastumeetmed sanktsioneeritute poolt, samuti energiahinna tõus, on sihtasutusel õigus rakendada käenduste väljastamisel kooskõlas riigiabi ajutise kriisiraamistikuga järgmisi erandeid.

2. Erandid välistustest	Lubatud on rahastada jae- ja hulgikaubandusettevõtjate käibekapitali.
3. Käenduse ulatus	Käenduse ulatus on tagatavast laenust jae- ja hulgikaubandusettevõtja (EMTAK-i F-jagu) korral kuni 60%.
4. Käendatavad laenud ja nende tingimused	<p>4.1. Käendatav laen on siinsete teenusetingimuste tähenduses laen, laenulimiit, arvelduskrediit, liising (kapitalirent) ja samuti faktooring, kus faktoril on regressiõigus faktooringu kliendi vastu ja mida kasutatakse alles pärast seda, kui klient (müüja) on oma osa tehingust, st toote või teenuse juba üle andnud või osutanud.</p> <p>4.2. Laen tagastatakse amortiseeruva graafiku alusel, mis tähendab, et laenuperioodi lõpuks peab laenujääk olema null.</p> <p>4.3. Käendatava laenu sihtotstarve on rahastada Ukrainas toimuva sõjategevuse või energiakriisi mõju leevendamiseks tehtavaid kulutusi.</p> <p>4.4. Riigiabi ajutise kriisiraamistiku alusel sihtasutuse käendusega tagatavad laenud on kokku piiratud summaga, mis ei ületa 15% ettevõtja kolme viimase lõppenud aruandeperioodi keskmisest aasta kogukäibest või 50% energiakuludest taotluse esitamise kuule eelnenud 12 kuu jooksul. Juhul, kui tegemist on äsja asutatud ettevõtjaga, kellel ei ole kolme lõpetatud raamatupidamise aastaaruannet või andmeid iga eelneva 12 kuu energiakulude kohta, siis arvutatakse maksimaalne summa, lähtudes laenusaaaja tegutsemise kestuse alusel taotluse esitamise ajal.</p>
5. Käendustasu	Määratakse teenusetingimuste alusel, kuid summa ei ole väiksem, kui on märgitud riigiabi ajutises kriisiraamistikus.
6. Käenduse kehtivus	<p>6.1. Käendus kehtib kuni 72 kuud.</p> <p>6.2. Käenduslepingut on riigiabi ajutise kriisiraamistiku raames võimalik sõlmida ja muuta kuni 31.12.2023. Alates 01.01.2024 lähtutakse käenduse muutmisel kehtivatest riigiabi reeglitest.</p> <p>6.3. Sihtasutuse käenduse andmise otsus kehtib 30 kalendripäeva juhul, kui sihtasutuse otsuses ei ole märgitud teisiti, kuid mitte kauem kui 31.12.2023.</p>

7. Selle erandi alusel võtab sihtasutus käendustaotlusi vastu kuni 30.11.2023.

8. Selle erandi alusel teeb käendamisotsused ainult sihtasutus.